

Kilpailuaki uudistui

MIKÄ MUUTTUI JA KENEN KANNALTA?

Kilpailulaki uudistui – Mikä muuttui ja kenen kannalta?

Kilpailulakiin tuli muutoksia 17.6.2019 alkaen. Keskeisimmät muutokset liittyvät Kilpailu- ja kuluttajaviraston (KKV) suorittamiin tarkastuksiin ja tiedonsaantiin, tietojenvaihtoon eri viranomaisten välillä sekä kilpailuneutraliteettia koskevaan kirjanpidon eriyttämisvaatimukseen. Kilpailulain uudistuksella on vaikutusta erityisesti yrityksille, jotka liittyvät KKV:lle ilmoitettaviin yrityskauppihin sekä valtioon, kuntiin, kuntayhtymiin, ja niiden määräysvallassa oleviin yksiköihin, jotka toimivat kilpailutilanteessa markkinoilla.

Kilpailulain uudistus tuli suurimmilta osin voimaan 17.6.2019. Tasavallan presidentti vahvisti lait 7.6.2019.

KKV:n toimivaltaa koskevat muutokset

Yllätystarkastus. Uudistuksen jälkeen KKV:lla on oikeus ottaa väliaikaisia kopioita tutkittavasta aineistosta ja jatkaa yllätystarkastusta omissa tiloissaan. Tämä ei kuitenkaan vaikuta yrityksen tai sen asiamiehen oikeuteen olla paikalla tarkastusta tehtäessä. KKV:n tarkastusoikeutta on täsmennetty niin, että se on tallennusvälineestä riippumaton. Tämä käytännössä selventää lain tasolla sen, että

tarkastus voi kohdistua kaikkiin työkäytössä oleviin mobiililaitteisiin matkapuhelimet ja tabletit mukaan lukien.

Yrityskaupat. Jatkossa KKV:lla on pidempi aika käsitellä yrityskauppoja. Käsitelymääräajat lasketaan työpäivinä, ei kalenterikuukausina.

Uudistus lähentää täten Suomen käytäntöä EU:n yrityskauppavalvontaan nähden. I-vaiheen käsittelyaika pitenee 23 työpäivään ja II-vaiheen 69

työpäivään. Aiemmin I-vaiheen käsittelyaika oli 1 kuukausi ja II-vaiheen 3 kuukautta.

Kilpailulain mukaan markkinaoikeus voi pidentää yrityskaupan määräaika. Uudistus vaikuttaa myös käsittelyajan pidentämiseen. Uudistuksen jälkeen markkinaoikeus voi pidentää II-vaiheen käsittelyaika maksimissaan 46 työpäivällä. Ennen vastaava aika oli 2 kuukautta.

Viranomaisten välinen yhteistyö

KKV:lla on nimenomainen oikeus salassapitosäännösten estämättä saada viranomaiselta tieto tai asiakirja, joka on välttämätön kilpailunrajoitusten selvittämiseksi tai yrityskauppojen valvomiseksi. Viranomaisten välistä yhteistyötä lisättiin siten, että KKV voi nyt esimerkiksi pyytää velvoitteidenhoitoselvityksen Harmaan talouden selvityksyksiköltä ja verotustietoja Verohallinnolta.

Kirjanpidon eriyttämisvelvoite

Kuntia, kuntayhtymiä, valtiota ja niiden määräysvallassa olevia yksiköitä, jotka harjoittava kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvaa taloudellista toimintaa,

Tärkeää tietää:

- Kilpailulain uudistus tuli voimaan 17.6.2019
- Yrityskauppojen käsittelyajat pitenevät ja KKV:n tarkastusoikeudet laajenivat
- Taloudellista toimintaa harjoittaville julkisille toimijoille kirjanpidon eriyttämisvelvollisuus 1.1.2020 alkaen

tulee jatkossa koskemaan kirjanpidon eriyttämiselvöllisyyttä. KKV voi sakon uhalla velvoittaa toimittamaan erillisen kirjanpidon, tuloslaskelman, tilinpäätöksen sekä kuvauksen kustannuslaskennan periaatteista sen määräämässä ajassa. Säännöksen tarkoituksena on parantaa julkisen ja yksityisen elinkeinotoiminnan tasapuolisia kilpailuolosuhteita tehostamalla markkinaperusteisen hinnoittelun valvontaa. Tällä on merkitystä erityisesti tilanteessa, jossa samaan yhtiöön on yhdistetty sekä taloudellista toimintaa että muuta

kuin taloudellista toimintaa.

Kirjanpidon eriyttäminen tulee tehdä yksikkökohtaisesti. Tällaisena yksikkönä pidetään sen oikeudellisesta tai organisaatorakenteesta riippumatta mitä tahansa julkisyhteisön tai sen määräysvallassa olevan yksikön markkinoilla tapahtuvaa taloudellista toimintaa harjoittavaa osaa. Tällaisia ovat esimerkiksi yhtiöt, säätiöt, yhdistykset ja liikelaitokset sekä erilaiset julkisyhteisöjen toiminnassaan käyttämät toiminnan organisoinnin muodot, kuten

kirjanpitoyksiköt, taseyksiköt ja tulosyksiköt. Kirjanpidon eriyttämiselvöllisyyttä ei kuitenkaan sovelleta pienimuotoisissa toiminnoissa, jos yksikön liikevaihto on alle 40 000 euroa vuodessa.

Eriyttämiselvöllisyyttä sovelletaan 1.1.2020 alkaen.

Mika Oinonen

**Partner, Head of Competition and Regulatory,
Finland**

Helsinki

mika.oinonen@dlapiper.com

+358 40 138 5177

Mitä edellä mainittu tarkoittaa yritysten kannalta?

- Yrityskauppojen ilmoitusprosessiin täytyy varata aiempaa enemmän aikaa
- Kirjanpidon eriyttämiselvöllisyyden täyttämiseksi tarpeelliset toimet sekä erityisesti kustannuslaskennan periaatteiden selkeyttäminen kannattaa hoitaa ajoissa kuntoon
- KKV:lla on aiempaa laajempi mahdollisuus hyödyntää muiden viranomaisten antamia tietoja esimerkiksi kartellien tutkinnassa